

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (devintoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. vasario 12 d.*

„Bendra užsienio ir saugumo politika – Ribojamosios priemonės, taikomos atsižvelgiant į padėtį Kongo Demokratinėje Respublikoje – Lėšų išaldymas – Ieškovo pavardės palikimas atitinkamų asmenų sąrašė – Pareiga motyvuoti – Teisė į gynybą – Tarybos pareiga pranešti apie naujus duomenis, pateisinančius ribojamųjų priemonių taikymo atnaujinimą – Teisės klaida – Akivaizdi vertinimo klaida – Nuosavybės teisė – Proporcingumas – Nekaltumo prezumpcija – Neteisėtumu grindžiamas prieštaravimas“

Byloje T-163/18

Gabriel Amisi Kumba, gyvenantis Kinšasoje (Kongo Demokratinė Respublika), atstovaujamas advokatų T. Bontinck, P. De Wolf, M. Forgeois ir A. Guillerme,

ieškovas,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovojamą J.-P. Hix, H. Marcos Fraile ir S. Van Overmeire,

atsakovę,

dėl SESV 263 straipsniu grindžiamo prašymo panaikinti 2017 m. gruodžio 11 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2017/2282, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/788/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Kongo Demokratinėi Respublikai (OL L 328, 2017, p. 19), kiek jis susijęs su ieškovu,

BENDRASIS TEISMAS (devintoji išplėstinė kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkas S. Gervasoni, teisėjai L. Madise, R. da Silva Passos (pranešėjas), K. Kowalik-Bańczyk ir C. Mac Eochaidh,

posėdžio sekretorius L. Ramette, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. liepos 4 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: prancūzų.

Sprendimą^{1 2}

Ginčo aplinkybės

- 1 Ieškovas Gabriel Amisi Kumba yra Kongo Demokratinės Respublikos pilietis.
- 2 Ši byla susijusi su ribojamosiomis priemonėmis, kurias Europos Sąjungos Taryba nustatė, siekdama tvarios taikos Kongo Demokratinėje Respublikoje ir veikdama prieš asmenis ir subjektus, kurie savo veiksmais pažeidžia ginklų embargą šiai valstybei.
- 3 2005 m. liepos 18 d. Taryba, remdamasi EB 60, 301 ir 308 straipsniais, priėmė Reglamentą (EB) Nr. 1183/2005, nustatantį tam tikras konkrečias ribojančias priemones asmenims, kurie savo veiksmais pažeidžia ginklų embargą Kongo Demokratinei Respublikai (OL L 193, 2005, p. 1).
- 4 2010 m. gruodžio 20 d. Taryba, remdamasi ESS 29 straipsniu, priėmė Sprendimą 2010/788/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Kongo Demokratinei Respublikai, ir kuriuo panaikinama Bendroji pozicija 2008/369/BUSP (OL L 336, 2010, p. 30).
- 5 2016 m. gruodžio 12 d. Taryba, remdamasi SESV 215 straipsniu, priėmė Reglamentą (ES) 2016/2230, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 1183/2005 (OL L 336 I, 2016, p. 1).
- 6 Tą pačią dieną Taryba, remdamasi ESS 29 straipsniu, priėmė Sprendimą (BUSP) 2016/2231, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/788 (OL L 336 I, 2016, p. 7).
- 7 Sprendimo 2016/2231 2–4 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:
  - „(2) 2016 m. spalio 17 d. Taryba priėmė išvadas, kuriose išreiškė didelį susirūpinimą dėl politinės padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje (toliau – KDR). Visų pirma ji griežtai pasmerkė žiauraus smurto veiksmus, įvykdytus rugsėjo 19–20 d. Kinšasoje, pažymėdama, kad dėl tų veiksmų šalis atsidūrė dar didesnėje aklavietėje po to, kai per Konstitucijoje nustatytą terminą – iki 2016 m. gruodžio 20 d. – nebuvo paskelbti prezidento rinkimai;
  - (3) Taryba pabrėžė, jog tam, kad būtų sudarytos palankios sąlygos dialogui ir rinkimų rengimui, KDR Vyriausybė turi aiškiai įsipareigoti užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principų laikymąsi ir turi visiškai liautis manipuliuoti teisingumo sistema. Ji taip pat paragino visus suinteresuotuosius subjektus nenaudoti smurto;
  - (4) [B]e to, Taryba nurodė, kad yra pasirengusi panaudoti visas turimas priemones, įskaitant ribojamąsias priemones, taikomas asmenims, kurie atsakingi už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, kursto smurtą arba kurie kliudo išspręsti krizę visuotiniu sutarimu, taikiai bei gerbiant KDR žmonių siekį išrinkti savo atstovus[.]“

1 Pateikiami tik tie šio sprendimo punktai, kuriuos Bendrasis Teismas mano tikslinga paskelbti.

2 Pateikiami tik tie šio sprendimo punktai, kuriuos Bendrasis Teismas mano tikslinga paskelbti. Dėl praleistų punktų daroma nuoroda į Bendrojo Teismo sprendimą ..., .../... (T-..., EU...).

8 Sprendimo 2010/788, iš dalies pakeisto Sprendimu 2016/2231, 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„4 straipsnio 1 dalyje ir 5 straipsnio 1 bei 2 dalyse numatytos ribojamosios priemonės taikomos šiems asmenims ir subjektams:

- a) kliudantiems visuotiniu sutarimu ir taikiai rasti sprendimą siekiant surengti rinkimus [Kongo Demokratinėje Respublikoje], be kita ko, smurto, represiniais veiksmais ar kurstant smurtą, arba kenkiant teisinei valstybei;
- b) dalyvaujantiems planuojant veiksmus [Kongo Demokratinėje Respublikoje], kurie laikomi šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais, vadovaujant jiems arba juos vykdam;
- c) susijusiems su a ir b punktuose nurodytais asmenimis ir subjektais,

išvardytiems II priede pateiktame sąraše.“

9 Remiantis Sprendimo 2010/788, iš dalies pakeisto Sprendimu 2016/2231, 4 straipsnio 1 dalimi, „[v]alstybės narės imasi priemonių, būtinų tam, kad būtų užkirstas kelias 3 straipsnyje nurodytų asmenų atvykimui į jų teritoriją arba vykimui per ją tranzitu“.

10 Sprendimo 2010/788, iš dalies pakeisto Sprendimu 2016/2231, 5 straipsnio 1, 2 ir 5 dalyse nustatyta:

„1. Išaldomos visos lėšos, kitas finansinis turtas ir ekonominiai ištekliai, kurie nuosavybės teise priklauso 3 straipsnyje nurodytiems asmenims ar subjektams arba yra jų tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojami, arba kuriuos turi subjektai, kurie nuosavybės teise priklauso tiems asmenims ar subjektams arba bet kokiems asmenims ar subjektams, veikiantiems jų vardu arba nurodymu, kaip nurodyta I ir II prieduose, arba yra tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojami tokių asmenų ar subjektų.

2. 1 dalyje nurodytiems asmenims ar subjektams arba jų naudai draudžiama leisti tiesiogiai ar netiesiogiai naudotis lėšomis, kitu finansiniu turtu ar ekonominiais ištekliais.

<...>

5. 3 straipsnio 2 dalyje nurodytų asmenų ir subjektų atžvilgiu valstybės narės kompetentinga institucija gali leisti nutraukti tam tikrų lėšų ar ekonominių išteklių išaldymą arba leisti naudotis tam tikromis lėšomis ar ekonominiais ištekliais tokiomis sąlygomis, kurios, jos nuomone, yra tinkamos, nustačiusi, kad atitinkamos lėšos ar ekonominiai ištekliai yra:

- a) būtini asmenų bei subjektų ir tokių fizinių asmenų išlaikomų šeimos narių pagrindiniams poreikiams tenkinti, įskaitant mokėjimus už maisto produktus, nuomą ar hipoteką, vaistus ir medicininį gydymą, mokesčius, draudimo įmokas ir mokesčius už komunalines paslaugas;
- b) skirti išimtinai pagrįstiems profesiniams mokesčiams sumokėti ir patirtoms išlaidoms, susijusioms su teisinių paslaugų teikimu, kompensuoti;

<...>

d) būtini ypatingoms išlaidoms padengti, jeigu ne vėliau kaip prieš dvi savaites iki leidimo suteikimo kompetentinga institucija praneša kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir Komisijai apie priežastis, dėl kurių, jos nuomone, turėtų būti suteiktas specialus leidimas.“

- 11 Sprendimo 2010/788, iš dalies pakeisto Sprendimu 2016/2231, 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta:
- „2. Valstybės narės arba Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymu Taryba nustato II priede pateiktą sąrašą ir jį iš dalies keičia.“
- 12 Sprendimo 2010/788, iš dalies pakeisto Sprendimu 2016/2231, 7 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta:
- „2. Taryba tiesiogiai, jeigu adresas žinomas, arba viešai paskelbdama pranešimą, atitinkamam asmeniui arba subjektui praneša 6 straipsnio 2 dalyje nurodytą sprendimą, įskaitant įtraukimo į sąrašą priežastis, taip suteikdama tokiam asmeniui arba subjektui galimybę pateikti pastabas.
3. Jeigu pateikiamos pastabos arba pateikiama naujų esminių įrodymų, Taryba peržiūri savo sprendimą ir atitinkamai informuoja atitinkamą asmenį arba subjektą.“
- 13 Remiantis Sprendimo 2010/788, iš dalies pakeisto Sprendimu 2016/2231, 9 straipsnio 2 dalimi, „3 straipsnio 2 dalyje nurodytos priemonės taikomos iki 2017 m. gruodžio 12 d.“ ir „[j]os prireikus atnaujinamos arba iš dalies keičiamos, jei Taryba mano, kad jų tikslai nebuvo pasiekti“.
- 14 Reglamento Nr. 1183/2005, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 2016/2230, 2b straipsnio 1 dalyje nustatyta:
- „1. Į I a priedą įtraukiami fiziniai ar juridiniai asmenys, subjektai ar įstaigos, kuriuos Taryba įtraukė į sąrašą dėl vieno iš šių pagrindų:
- <...>
- b) veiksmų, kuriais šiurkščiai pažeidžiamos žmogaus teisės [Kongo Demokratinėje Respublikoje], planavimo, vadovavimo jiems ar jų vykdymo.“
- 15 Sprendimu 2016/2231 ieškovo pavardė buvo įtraukta į Sprendimo 2010/788 II priede nurodytų asmenų ir subjektų sąrašą (toliau – ginčijamas sąrašas), o Reglamentu Nr. 2016/2230 – į Reglamento Nr. 1183/2005 Ia priede nurodytą asmenų ir subjektų sąrašą.
- 16 Sprendimo 2010/788, iš dalies pakeisto Sprendimu 2016/2231, II priede ir Reglamento Nr. 1183/2005, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 2016/2230, Ia priede Taryba ieškovui taikomas ribojamąsias priemones grindė tokiais motyvais:
- „Kongo armijos (FARDC) 1-os gynybos zonos, kurios pajėgos dalyvavo neproporcingai naudojant jėgą ir vykdant smurtines represijas 2016 m. rugsėjo mėn. Kinšasoje, vad. Todėl eidamas šias pareigas Gabriel Amisi Kumba dalyvavo planuojant veiksmus [Kongo Demokratinėje Respublikoje], kurie laikomi šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais, vadovaujant jiems arba juos vykdant.“
- 17 2016 m. gruodžio 13 d. Taryba *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbė Pranešimą asmenims, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, numatytos Sprendime 2010/788 su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2016/2231, ir Reglamente Nr. 1183/2005 su pakeitimais, padarytais Reglamentu Nr. 2016/2230, dėl ribojamųjų priemonių Kongo Demokratinėi Respublikai (OL C 463, 2016, p. 2). Šiame pranešime, be kita ko, nurodyta, kad atitinkami asmenys iki 2017 m. spalio 1 d. gali pateikti Tarybai prašymą (kartu su patvirtinamaisiais dokumentais) persvarstyti sprendimą įtraukti jų pavardes į ginčijamą sąrašą ir Reglamento Nr. 1183/2005 Ia priede pateiktą asmenų ir subjektų sąrašą. Tame pranešime taip pat buvo nurodyta, kad į gautas pastabas bus atsižvelgta Tarybai atliekant kitą peržiūrą pagal Sprendimo 2010/788 9 straipsnį.

- 18 2017 m. kovo 6 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo ieškovo ieškinį; juo jis iš esmės prašė panaikinti Reglamentą Nr. 2016/2230, kiek šis aktas su juo susijęs. Šis ieškinytis buvo užregistruotas priskiriant bylos numerį T-141/17.
- 19 2017 m. gegužės 29 d. Taryba, remdamasi ESS 31 straipsnio 2 dalimi ir Sprendimo 2010/788 6 straipsnio 2 dalimi, priėmė Įgyvendinimo sprendimą (BUSP) 2017/905, kuriuo įgyvendinamas Sprendimas 2010/788 (OL L 138 I, 2017, p. 6). Tą pačią dieną Taryba priėmė Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2017/904, kuriuo įgyvendinama Reglamento Nr. 1183/2005 9 straipsnio 2 dalis (OL L 138 I, 2017, p. 1). Šiais teisės aktais kitų fizinių asmenų vardai buvo įtraukti atitinkamai į ginčijamą sąrašą ir Reglamento Nr. 1183/2005 Ia priede pateiktą sąrašą.
- 20 2017 m. gruodžio 11 d. baigdama ginčijamų priemonių persvarstymo procedūrą Taryba, remdamasi ESS 29 straipsniu, priėmė Sprendimą (BUSP) 2017/2282, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/788 (OL L 328, 2017, p. 19; toliau – ginčijamas sprendimas). Šio sprendimo 1 straipsniu Sprendimo 2010/788 9 straipsnio 2 dalis pakeista taip:
- „3 straipsnio 2 dalyje nurodytos priemonės taikomos iki 2018 m. gruodžio 12 d. Jos prireikus atnaujinamos arba iš dalies keičiamos, jei Taryba mano, kad jų tikslai nebuvo pasiekti.“
- 21 Ieškovui atsisakius ieškinio, 2018 m. gruodžio 7 d. nutartimi šio sprendimo 18 punkte nurodyta byla T-141/17 buvo išbraukta iš Bendrojo Teismo registro.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 22 2018 m. kovo 8 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo šį ieškovo ieškinį.
- 23 2018 m. spalio 12 d. sprendimu Bendrojo Teismo devintosios išplėstinės kolegijos pirmininkas nusprendė sujungti šią bylą ir bylas T-164/18 (*Kampete / Taryba*), T-165/18 (*Kahimbi Kasagwe / Taryba*), T-166/18 (*Luyoyo / Taryba*), T-167/18 (*Kanyama / Taryba*), T-168/18 (*Numbi / Taryba*) ir T-169/18 (*Kibelisa Ngambasai / Taryba*), kad būtų bendrai vykdoma rašytinė proceso dalis ir prireikus žodinė proceso dalis.
- 24 Teisėjo pranešėjo siūlymu Bendrasis Teismas nusprendė pradėti žodinę proceso dalį. 2019 m. gegužės 15 d. Bendrasis Teismas bylą perdavė devintajai išplėstinei kolegijai.
- 25 Šalys buvo išklaustytos ir atsakė į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus per 2019 m. liepos 4 d. posėdį.
- 26 Ieškovas Bendrojo Teismo prašo:
- panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek šis aktas su juo susijęs,
  - priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.
- 27 Taryba Bendrojo Teismo prašo:
- atmesti ieškinį,
  - subsidiariai, jeigu bus panaikintas ginčijamas sprendimas, palikti galioti to sprendimo ieškovui sukeliamas pasekmes, kol pasibaigs apeliacinio skundo dėl Bendrojo Teismo sprendimo pateikimo terminas, arba, jeigu apeliacinis skundas bus pateiktas per šį terminą, kol jis bus atmestas,
  - priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

- 28 Grįsdamas reikalavimą panaikinti ginčijamą sprendimą ieškovas remiasi keturiais pagrindais, kurių pirmasis pateiktas dėl pareigos motyvuoti neįvykdymo ir teisės būti išklaustyta pažeidimo, antrasis dėl teisės klaidos ir akivaizdžios vertinimo klaidos, trečiasis dėl teisės į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą, teisės į nuosavybę ir proporcingumo principo pažeidimo, o ketvirtasis dėl Sprendimo 2010/788 3 straipsnio 2 dalies b punkto ir Reglamento Nr. 1183/2005 2b straipsnio 1 dalies b punkto pažeidimo.

Dėl pirmojo pagrindo, grindžiamo pareigos motyvuoti neįvykdymu ir teisės būti išklaustyta pažeidimu

- 29 Pirmąjį pagrindą sudaro dvi dalys, kurių atitinkamai pirmoji susijusi su pareigos motyvuoti neįvykdymu, o antroji – teisės būti išklaustyta pažeidimu.

Dėl pirmojo pagrindo pirmos dalies

- 30 Pirmojo pagrindo pirmoje dalyje ieškovas tvirtina, kad Taryba neįvykdė SESV 296 straipsnyje nustatytos pareigos motyvuoti asmens nenaudai priimtą aktą. Ieškovas teigia, jog ginčijamo sprendimo motyvavimas ypač glaustas, nes Taryba nesuformulavo jokių tikslų kaltinimų, nenurodė konkrečių faktų, kuriuos galima identifikuoti, leidžiančių be pagrįstų abejonių jam priskirti tuose motyvuose pateiktus kaltinimus. Anot ieškovo, ginčijamas sprendimas grindžiamas paprastomis prielaidomis, kurių negalima patikrinti ir dėl kurių jis turi pateikti įrodymų, paneigiančių jam priskirtus veiksmus, todėl perkelta įrodinėjimo pareiga.
- 31 Taryba ginčija šiuos argumentus.
- 32 Pirmiausia šiuo klausimu primintina, jog pareiga nurodyti asmens nenaudai priimto akto motyvus, numatyta SESV 296 straipsnio antroje pastraipoje, siekiama, pirma, suteikti suinteresuotajam asmeniui pakankamai informacijos, kuri leistų žinoti, ar aktas yra pagrįstas, o jeigu jis turi trūkumų – ginčyti jo galiojimą Europos Sąjungos teisme, ir, antra, leisti pastarajam atlikti šio akto teisėtumo kontrolę. Taip suformuluota pareiga motyvuoti yra vienas iš esminių Sąjungos teisės principų, nuo kurio gali būti nukrypstama tik dėl imperatyvių reikalavimų. Todėl iš esmės apie motyvus suinteresuotajam asmeniui turi būti pranešama kartu su jo nenaudai priimtu aktu ir motyvų stokos negali ištaisyti tai, kad suinteresuotasis asmuo apie sprendimo motyvus sužino per procesą Sąjungos teisme (2011 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *HTTS / Taryba*, T-562/10, EU:T:2011:716, 32 punktas).
- 33 Be to, motyvai turi būti pritaikyti prie nagrinėjamo akto pobūdžio ir aplinkybių, kuriomis jis buvo priimtas. Reikalavimas motyvuoti turi būti vertinamas atsižvelgiant į bylos aplinkybes, ypač į akto turinį, motyvų, kuriais remiamasi, pobūdį bei į interesą gauti paaiškinimų, kurį asmenys, jeigu šis aktas jiems skirtas, arba kiti asmenys, su kuriais šis aktas tiesiogiai bei konkrečiai susijęs, gali turėti. Nurodant motyvus, nereikalaujama tiksliai nurodyti visų svarbių faktinių ir teisinių aplinkybių, nes tai, ar akto motyvacija yra pakankama, turi būti vertinama atsižvelgiant ne tik į jo tekstą, bet ir į priėmimo aplinkybes bei nagrinėjamą sritį reglamentuojančių teisės normų visumą. Konkrečiai kalbant, asmens nenaudai priimtas aktas yra pakankamai motyvuotas, jeigu jis buvo priimtas suinteresuotajam asmeniui žinomomis aplinkybėmis, leidžiančiomis suprasti jo atžvilgiu priimtos priemonės esmę (2012 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Taryba / Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 54 punktas ir 2009 m. spalio 14 d. Sprendimo *Bank Melli Iran / Taryba*, T-390/08, EU:T:2009:401, 82 punktas).

- 34 Tarybai nustatyta pareiga motyvuoti susijusi su, pirma, priimtą priemonės teisinio pagrindo nurodymu ir, antra, aplinkybėmis, leidžiančiomis nuspręsti, kad suinteresuotieji asmenys tenkina vieną ar kitą įtraukimo kriterijų (2014 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *Central Bank of Iran / Taryba*, T-262/12, nepaskelbtas Rink., EU:T:2014:777, 86 punktas).
- 35 Vadinas, reikia išnagrinėti, ar ginčijamo akto motyvuose yra aiškių nuorodų į ginčijamą įtraukimo į sąrašą kriterijų ir ar prireikus šis motyvavimas gali būti laikomas pakankamu, kad ieškovas galėtų patikrinti ginčijamo akto pagrįstumą ir gintis Bendrajame Teisme, o šis teismas – vykdyti kontrolę (šiuo klausimu žr. 2014 m. rugsėjo 18 d. *Central Bank of Iran / Taryba*, T-262/12, nepaskelbtas Rink., EU:T:2014:777, 88 punktą).
- 36 Galiausiai Tarybos akto, kuriuo nustatomos ribojamosios priemonės, motyvuose turi būti nurodytas ne tik šios priemonės teisinis pagrindas, bet ir specifinės bei konkrečios priežastys, dėl kurių Taryba, naudodamasi diskrecija, mano, jog tokios priemonės turi būti taikomos suinteresuotajam asmeniui (2012 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Taryba / Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 52 punktas ir 2015 m. kovo 25 d. *Sprendimo Central Bank of Iran / Taryba*, T-563/12, EU:T:2015:187, 55 punktas).
- 37 Šiuo atveju reikia akcentuoti tai, kad ginčijamu sprendimu siekiama palikti ieškovo pavardę ginčijamame sąraše dėl tų pačių motyvų, kuriais Taryba rėmėsi jo pavardę pirmą kartą įtraukdama į sąrašą Sprendime 2016/2231, iš dalies pakeitusiame Sprendimą 2010/788.
- 38 Anot ieškovo, tokie motyvai ypač glausti, nes Taryba nesuformulavo jokių tikslų pastabų, leidžiančių jam priskirti tuose motyvuose jam pateiktus kaltinimus.
- 39 Šiuo klausimu primintina, jog Sprendimo 2010/788 3 straipsnio 2 dalies b punkte, įtrauktame Sprendimu 2016/2231, nustatyta, kad II priedas taikomas asmenims ir subjektams, Tarybos laikomiems „dalyvaujan[čiais] planuojant veiksmus [Kongo Demokratinėje Respublikoje], kurie laikomi šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais, vadovaujant jiems arba juos vykdančiais“.
- 40 Taip pat primintina, jog šio sprendimo 16 punkte pakartoti Tarybos pateikti motyvai, kuriais grindžiamas ieškovo pavardės įtraukimas į ginčijamą sąrašą, susiję su Kongo Demokratinės Respublikos armijos (FARDC) 1-os gynybos zonos, kurios pajėgos dalyvavo neproporcingai naudojant jėgą ir vykdančios smurtines represijas 2016 m. rugsėjo mėn. Kinšasoje (Kongo demokratinė Respublika), vado statusu.
- 41 Tokie motyvai yra specifiniai ir konkretūs duomenys, susiję tiek su ieškovo vykdytomis profesinėmis pareigomis, tiek su atitinkamo akto rūšimi, ir rodo tai, kad ieškovas dalyvavo darant šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus Kongo Demokratinėje Respublikoje. Iš tikrųjų motyvavimas leidžia suprasti priežastis, dėl kurių Taryba nusprendė ieškovui taikyti ribojamąsias priemones, susijusias su galima jo atsakomybe dėl vykdytų FARDC 1-os gynybos zonos vado pareigų už neproporcingą jėgos naudojimą ir smurtinių represijų vykdymą 2016 m. rugsėjo mėn. Kinšasoje.
- 42 Taigi Taryba teisingai tvirtina, kad ieškovo pavardės įtraukimo į ginčijamą sąrašą, kuriame jo pavardė palikta ginčijamu sprendimu, motyvuose nurodytos specifinės ir konkrečios priežastys, dėl kurių jam turėjo būti taikomi įtraukimo į sąrašą kriterijai, ir, be kita ko, nurodyti, pirma, aiškus teisinis pagrindas, kuriame daroma nuoroda į įtraukimo į sąrašą kriterijus, antra, ieškovo veikla grindžiami motyvai, leidžiantys jam suprasti priežastis, pateisinusias jo pavardės įtraukimą į ginčijamą sąrašą. Be to, ieškovui buvo žinomos ginčijamo sprendimo priėmimo aplinkybės, nes Bendrajame Teisme jis iš esmės ginčijo pirmo jo pavardės įtraukimo į sąrašą teisėtumą, kaip tai priminta šio sprendimo 18 ir 21 punktuose, o šio įtraukimo į sąrašą motyvai ginčijamu sprendimu nebuvo pakeisti.

- 43 Dėl šios priežasties ieškovas negalėjo pagrįstai nežinoti, kad, kai priimdama ginčijamą sprendimą Taryba patvirtino pirmo jo pavardės įtraukimo į ginčijamą sąrašą motyvus, dėl kurių nuspręsta Sprendime 2016/2231, ji rėmėsi aplinkybe, kad dėl vykdytų FARDC 1-os gynybos zonos vado pareigų jis turėjo faktinius įgaliojimus daryti tiesioginę įtaką FARDC kariniams veiksams, susijusiems su neproporcingu jėgos naudojimu ir smurtinių represijų vykdymu 2016 m. rugsėjo mėn. Kinšasoje.
- 44 Atsižvelgdamas į pavardės įtraukimo į ginčijamą sąrašą motyvus, ieškovas galėjo veiksmingai ginčyti jam taikytų ribojamųjų priemonių pagrįstumą. Taigi jis galėjo ginčyti faktinių aplinkybių, kuriomis grindžiamas ginčijamas sprendimas, tikrumą, be kita ko, neigdamas FARDC 1-os gynybos zonos vado statusą arba atsakomybę už FARDC neproporcingą jėgos naudojimą ir smurtinių represijų vykdymą 2016 m. rugsėjo mėn. Kinšasoje, arba ginčydamas tokių įvykių egzistavimą, arba neigdamas faktinę aplinkybę, kad dalyvavo planuojant veiksmus Kongo Demokratinėje Respublikoje, kurie laikomi šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais, vadovaujant jiems ar juos vykdančiam. Beje, iš esmės jis tai padarė antrojo pagrindo antroje dalyje, susijusioje su akivaizdžia vertinimo klaida.
- 45 Vadinas, ginčijamas sprendimas pakankamai motyvuotas, kad ieškovas galėtų ginčyti jo teisėtumą, o Bendrasis Teismas – vykdyti jo teisėtumo kontrolę. Todėl pirmojo pagrindo pirmą dalį reikia atmesti.

Dėl pirmojo pagrindo antros dalies

- 46 Pirmojo pagrindo antroje dalyje ieškovas teigia, jog Taryba pažeidė jo teisę būti išklaustam. Jis mano, jog, nors lėšų išaldymo priemonei būtinas netikėtumo poveikis lemia tai, kad Taryba neprivalo surengti apklausos prieš pirmą kartą fizinio asmens vardą ar subjekto pavadinimą įtraukdama į sąrašą, kuriuo nustatomos ribojamosios priemonės, vis dėlto, kaip šiuo atveju, persvarstant tokį pirminį sprendimą įtraukti į sąrašą tas poveikis nebereikalingas ir turi būti paisoma rungimosi principo, kiek tai susiję tiek su pranešimu apie motyvus prieš priimančią sprendimą palikti ginčijamame sąrašė, tiek su teise būti apklaustam. Be to, jis teigia, jog prašė apklausti jį Taryboje, bet šio ieškinio pareiškimo dieną ji nebuvo priėmusi sprendimo dėl tokio prašymo.
- 47 Dublike ieškovas tvirtina, kad, pirma, jo niekada nebuvo išklauses Jungtinių Tautų jungtinis žmogaus teisių biuras (JTJŽTB), rengdamas įvairias Tarybos naudotas ataskaitas ginčijamam sprendimui pagrįsti, todėl nepaisyta jurisprudencijoje nustatytų kriterijų, ir tai įrodo, kad jis turėjo būti išklaustas prieš priimančią ginčijamą sprendimą, juo labiau kad 2018 m. vasario 21 d. jis nurodė Tarybai aplinkybes, galinčias sukelti abejonių dėl pateiktų motyvų pagrįstumo. Be to, ieškovas teigia, jog, palyginti su pirmu sprendimu įtraukti jo pavardę į ginčijamą sąrašą, priimdama ginčijamą sprendimą Taryba prieš jį rėmėsi naujais įrodymais.
- 48 Taryba ginčija šiuos argumentus, pabrėždama, kad ginčijamas sprendimas grindžiamas tais pačiais motyvais, kuriais buvo grindžiamas pirmas ieškovo pavardės įtraukimas į ginčijamą sąrašą, remiantis Sprendimu 2016/2231. Vadinas, ji neturėjo išklausti ieškovo prieš priimdama ginčijamą sprendimą.
- 49 Šiuo klausimu primintina, jog Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau –Chartija) 41 straipsnio 2 dalies a punkte nustatyta, kad kiekvienas asmuo turi teisę būti išklaustam prieš taikant bet kokią individualią jam nepalankią priemonę.
- 50 Remiantis jurisprudencija, vykstant procedūrai, susijusiai su sprendimo įtraukti ar palikti įtrauktą asmens pavardę į akto dėl ribojamųjų priemonių priede esantį sąrašą priėmimu, teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą paisymu reikalaujama, kad kompetentinga Sąjungos institucija praneštų atitinkamam asmeniui šios institucijos turimus duomenis apie minėtą asmenį, kuriais grindžiamas jos sprendimas, kad šis asmuo galėtų kuo geresnėmis sąlygomis ginti savo teises ir visiškai susipažinęs su informacija nuspręsti, ar reikia kreiptis į Sąjungos teismą. Be to, pranešdama šiuos duomenis kompetentinga Sąjungos institucija turi leisti šiam asmeniui veiksmingai pareikšti nuomonę

dėl jo atžvilgiu nurodytų motyvų (2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 111 ir 112 punktai ir 2006 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran / Taryba*, T-228/02, EU:T:2006:384, 93 punktas).

- 51 Kiek tai susiję su pirmuoju aktu, kuriuo išaldomos fizinio asmens ar subjekto lėšos, Taryba neprivalo atitinkamam asmeniui ar subjektui iš anksto pranešti apie motyvus, kuriais ketina pagrįsti pirminį šio asmens pavardės ar subjekto pavadinimo įtraukimą į asmenų ar subjektų, kurių lėšos išaldomos, sąrašą. Iš tiesų dėl paties tokios priemonės pobūdžio, kad ji neprarastų savo veiksmingumo, būtina turėti galimybę tokią priemonę priimti netikėtai ir nedelsiant taikyti. Tokiu atveju institucijai iš esmės užtenka pranešti atitinkamam asmeniui ar subjektui motyvus ir leisti jiems pasinaudoti teise būti išklaudytiems priimant sprendimą išaldyti lėšas arba iškart po to, kai sprendimas buvo priimtas (2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Prancūzija / People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 61 punktas).
- 52 Vis dėlto priimant vėlesnį sprendimą išaldyti lėšas, kuriuo asmenų ir subjektų, kurių lėšos išaldytos, sąraše jau esantys asmens pavardė ar subjekto pavadinimas jame paliekami, toks netikėtumas nebūtinai siekiant užtikrinti priemonės veiksmingumą, todėl prieš priimant tokį sprendimą iš esmės turi būti pateikti kaltę patvirtinantys įrodymai ir suteikta galimybė atitinkamam asmeniui ar subjektui būti išklaudytiems (2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Prancūzija / People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 62 punktas).
- 53 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pabrėžė, kad apsaugos elementas, kurį užtikrina reikalavimas pranešti apie kaltę patvirtinančius įrodymus ir teisė pateikti pastabas prieš tokių aktų, kuriais asmens pavardė ar subjekto pavadinimas paliekami asmenų ar subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąraše, priėmimą yra pagrindinis ir esminis teisės į gynybą elementas. Juo labiau kad tokios priemonės daro svarbią įtaką atitinkamų asmenų ir grupių teisėms ir laisvėms (2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Prancūzija / People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 64 punktas).
- 54 Šios teisės būti išklaudytam prieš priimant tokius aktus Taryba turi paisyti tada, kai sprendime palikti pavardę šiame sąraše prieš šį asmenį ji remiasi naujais duomenimis, kurių nebuvo pradiniame sprendime įtraukti jo pavardę į šį sąrašą (šiuo klausimu žr. 2015 m. birželio 18 d. Sprendimo *Ipatau / Taryba*, C-535/14 P, EU:C:2015:407, 26 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2016 m. balandžio 7 d. Sprendimo *Central Bank of Iran / Taryba*, C-266/15 P, EU:C:2016:208, 33 punktą).
- 55 Žinoma, kaip pabrėžia Taryba, šiuo atveju palikti ieškovo vardą ginčijamame sąraše nuspręsta ginčijamame sprendime, kuris grindžiamas tais pačiais motyvais kaip tie, kuriais grįstas priimtas pirmas aktas dėl nagrinėjamų ribojamųjų priemonių nustatymo.
- 56 Vis dėlto vien ši aplinkybė nereiškia, kad Taryba neturėjo paisyti ieškovo teisės į gynybą, visų pirma leisti jam veiksmingai pareikšti nuomonę dėl faktinių aplinkybių, kuriomis remdamasi ji priėmė ginčijamą sprendimą palikti jo pavardę ginčijamame sąraše.
- 57 Iš tikrųjų teisės į gynybą pažeidimas turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno nagrinėjamo atvejo aplinkybes, visų pirma į nagrinėjamo akto pobūdį, jo priėmimo aplinkybes ir atitinkamą sritį reglamentuojančias teisės normas (žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 102 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 58 Šiuo klausimu reikia akcentuoti, kad ribojamosios priemonės yra apsauginio pobūdžio ir iš esmės laikinos, o jų galiojimas visada siejamas su faktinių ir teisinių aplinkybių, kuriomis remiantis jos nustatytos, tęsimosi ir būtinybės jas toliau taikyti siekiant įgyvendinti su jomis susijusį tikslą (šiuo klausimu žr. 2014 m. kovo 21 d. Sprendimo *Yusef / Komisija*, T-306/10, EU:T:2014:141, 62 ir 63 punktas). Būtent todėl Sprendimo 2010/788, iš dalies pakeisto Sprendimu 2016/2231, 9 straipsnio

- 2 dalyje nustatyta, kad Kongo Demokratinei Respublikai ribojamosios priemonės taikomos iki 2017 m. gruodžio 12 d. ir „jos prireikus atnaujinamos arba iš dalies keičiamos, jei Taryba mano, kad jų tikslai nebuvo pasiekti“.
- 59 Vadinasi, periodiškai persvarstydama šias ribojamąsias priemones Taryba turi atlikti naują situacijos įvertinimą ir parengti tokių priemonių poveikio vertinimą, kad nustatytų, ar jos leido pasiekti pirminių atitinkamų asmenų pavardžių ir subjektų pavadinimų įtraukimu į ginčijamą sąrašą siektų tikslų arba ar vis dar galima daryti tokią pačią išvadą dėl tų asmenų ir subjektų.
- 60 Šiuo klausimu 2018 m. rugsėjo 27 d. Sprendime *Ezz ir kt. / Taryba* (T-288/15, EU:T:2018:619, 316 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija) Bendrasis Teismas nusprendė, kad dėl teisės į gynybą paisymo prieš priimdama sprendimą atnaujinti ribojamųjų priemonių taikymą ieškovams Taryba jiems turėjo atsiųsti duomenis, kuriuos atlikdama nagrinėjamų priemonių periodinę peržiūrą naudojo atnaujindama informaciją, pateisinusią pirminį jų vardų įtraukimą į asmenų, kuriems taikomos tokios ribojamosios priemonės, sąrašą.
- 61 Taigi šiuo atveju atsižvelgiant į pirminį tikslą, kurio siekta ribojamosiomis priemonėmis Kongo Demokratinei Respublikai, t. y. iš esmės sudaryti palankias sąlygas surengti rinkimus ir nutraukti visus žmogaus teisių pažeidimus (žr. šio sprendimo 7 punktą), reikia nuspręsti, kad Taryba, atlikdama periodinį ieškovui taikomų ribojamųjų priemonių persvarstymą, prireikus turėjo pranešti jam apie naujus duomenis, pagal kuriuos ji atnaujino informaciją, susijusią ne tik su asmenine padėtimi, bet ir politine ir saugumo situacija Kongo Demokratinėje Respublikoje.
- 62 Taigi iš bylos medžiagos matyti, jog Taryba, kaip ji tai patvirtino per teismo posėdį atsakydama į Bendrojo Teismo pateiktą klausimą, priėmė ginčijamą sprendimą atsižvelgdama ne tik į informaciją, kurią jau turėjo pirmą kartą įtraukdama ieškovo pavardę į ginčijamą sąrašą, bet ir į informaciją, pateiktą 2017 m. spalio 23 d. Vidaus dokumente COREU BUSP/1492/17. Pirmą, šiame 2017 m. spalio 23 d. dokumente buvo nurodyta, kad tuo metu nebuvo paskelbtas rinkimų tvarkaraštis ir paminėtas 2017 m. spalio 11 d. Nepriklausomos nacionalinės rinkimų komisijos pranešimas, kad rinkimams suorganizuoti reikia mažiausiai 504 dienų. Antra, šiame dokumente buvo nurodyta, kad Jungtinių Tautų Organizacijos misija Kongo Demokratinėje Respublikoje (*Monusco*) pranešė apie blogėjančią saugumo padėtį daugybėje Kongo Demokratinės Respublikos dalių, be to, apie didėjančią nestabilumą iš konflikto zonų išvykus civiliams. Trečia, tame dokumente buvo nurodyta, kad toliau varžomos susirinkimų, nuomonės ir žodžio laisvės, kaip tai patvirtina demonstracijų dėl nepaskelbto rinkimų tvarkaraščio draudimas ir socialinės žiniasklaidos blokavimas po to, kai buvo pranešta apie visuotinį streiką 2017 m. rugpjūčio mėnesį.
- 63 Be to, iš 2017 m. gruodžio 11 d. Tarybos išvadų matyti, jog priimdama ginčijamą sprendimą ji žinojo apie kitus atnaujinimo duomenis, t. y. apie 2017 m. lapkričio 5 d. pranešimą, kad prezidento rinkimai vyks 2018 m. gruodžio 23 d. Vis dėlto toks pranešimas Tarybai nesutrukdė nuspręsti, kad Kongo Demokratinėje Respublikoje padėtis išliko tokia pati.
- 64 Vadinasi, nors ginčijamu sprendimu Taryba pratęsė ribojamųjų priemonių taikymą ieškovui dėl tokių pačių motyvų kaip tie, kurie nustatyti Sprendime 2016/2231 pirmą kartą įtraukiant jo pavardę į ginčijamą sąrašą, šio sprendimo 62 ir 63 punktuose nurodyti atnaujinimo duomenys yra nauji duomenys, į kuriuos Taryba atsižvelgė priimdama ginčijamą sprendimą. Todėl prieš priimdama tokį sprendimą Taryba turėjo gauti ieškovo pastabas dėl šių duomenų, kaip tai nurodyta šio sprendimo 61 punkte. Tačiau nustatyta, kad tai nebuvo padaryta.
- 65 Šiuo atžvilgiu neturi reikšmės tai, kad apie pirmą ieškovo pavardės įtraukimą į ginčijamą sąrašą Oficialiajame leidinyje buvo paskelbtas pranešimas asmenims, kuriems taikomos tos priemonės, o jame šiems asmenims suteikta galimybė iki 2017 m. spalio 1 d. pateikti Tarybai prašymą persvarstyti

sprendimą, ir kad ieškovas nepasinaudojo šia galimybe. Iš tikrųjų Taryba negali būti atleista nuo jai nustatytos pareigos paisyti teisės į gynybą dėl to, kad asmuo, kuriam taikomos ribojamosios priemonės, turi galimybę prašyti nutraukti tokių priemonių taikymą.

- 66 Šiuo atveju iš bylos medžiagos nematyti, jog ieškovas galėjo numatyti, kad Taryba nuspręs dėl esamos padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje, atsižvelgdama į šio sprendimo 62 ir 63 punktuose nurodytus duomenis, susijusius su rinkimų tvarkaraščio nepaskelbimu, saugumo padėties blogėjimu ir išliekančiais viešųjų teisių varžymais daugybėje šalies regionų, t. y. duomenis, dėl kurių ieškovui nebuvo suteikta galimybė pateikti pastabų prieš priimant ginčijamą sprendimą. Šiuo klausimu primintina, kad ribojamosios priemonės yra laikino pobūdžio (žr. šio sprendimo 58 punktą), kuris užtikrinamas pačiomis ginčijamo sprendimo nuostatomis (žr. šio sprendimo 20 punktą).
- 67 Šiomis aplinkybėmis reikia nuspręsti, kad ginčijamas sprendimas priimtas per procedūrą, kurioje nepaisyta ieškovo teisės į gynybą.
- 68 Vis dėlto iš viso to, kas išdėstyta, negalima daryti išvados, jog dėl to, kad Taryba ieškovui nepranešė apie naujus duomenis, nurodytus 2017 m. spalio 23 d. Vidaus dokumente COREU BUSP/1492/17 ir 2017 m. gruodžio 11 d. Tarybos išvadose, ir dėl aplinkybės, kad ieškovas negalėjo pateikti pastabų dėl šių duomenų prieš Tarybai priimant ginčijamą sprendimą, šio sprendimo negalima panaikinti.
- 69 Iš tikrųjų, nagrinėdamas su teise į gynybą susijusį pažeidimą, Sąjungos teismas turi patikrinti, ar atsižvelgiant į konkrečias bylos teises ir faktines aplinkybes nagrinėjamos procedūros baigtis būtų buvusi kitokia, jeigu, nesant šio pažeidimo, ieškovas būtų galėjęs geriau užtikrinti savo teisę į gynybą (šiuo klausimu žr. 2009 m. spalio 1 d. Sprendimo *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware / Taryba*, C-141/08 P, EU:C:2009:598, 81, 88, 92, 94 ir 107 punktus ir 2018 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Ezz ir kt. / Taryba*, T-288/15, EU:T:2018:619, 325 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 70 Taigi šiuo atveju bylos medžiagoje nėra jokių aplinkybių, leidžiančių daryti prielaidą, kad, jeigu ieškovui būtų buvę atsiųsti nauji duomenys, pagal kuriuos Taryba atnaujino savo vertinimą dėl politinės ir saugumo padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje, atitinkamos ribojamosios priemonės jam būtų galėjusios būti nepaliktos galioti.
- 71 Šiuo klausimu pažymėtina, jog ieškovas nepateikė jokių konkrečių įrodymų, iš kurių matyti, jog, jeigu prieš priimant ginčijamą sprendimą jis būtų galėjęs pateikti pastabas dėl šio sprendimo 62 ir 63 punktuose nurodytų naujų duomenų, jis būtų galėjęs ginčyti jų turinį ar reikšmingumą, siekiant palikti jo pavardę įtrauktą į ginčijamą sąrašą.
- 72 Beje, per teismo posėdį, atsakydamas į Bendrojo Teismo pateiktą klausimą, ieškovas neginčijo būtent padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje nuo pirminio jo pavardės įtraukimo į ginčijamą sąrašą, dėl kurio nuspręsta 2016 m. gruodžio 13 d., momento iki ginčijamo sprendimo palikti galioti nagrinėjamas ribojamąsias priemones priėmimo.
- 73 Šiomis aplinkybėmis negalima nuspręsti, kad, net jeigu ieškovui būtų atsiųsti šio sprendimo 62 ir 63 punktuose nurodyti duomenys prieš priimant ginčijamą sprendimą, procedūros baigtis galėjo būti kitokia. Taip pat aplinkybė, kad Taryba, atnaujindama ribojamųjų priemonių taikymą ieškovui, nustatė tam tikrus naujus duomenis, nelemia ginčijamo sprendimo neteisėtumo.
- 74 Be to, tiek, kiek ieškovas, grįsdamas pirmojo pagrindo antrą dalį, pateikia argumentą, susijusį su aplinkybe, kad jo neišklausė JTJŽTB, rengdamas ataskaitas, kuriomis Taryba rėmėsi grįsdama ginčijamą sprendimą, pakanka pažymėti, jog Sąjungos teismai neturi kompetencijos tikrinti Jungtinių Tautų Organizacijos (JTO) organų atliekamų tyrimų suderinamumą su pagrindinėmis teisėmis (šiuo klausimu žr. 2017 m. liepos 20 d. Sprendimo *Badica ir Kardiam / Taryba*, T-619/15, EU:T:2017:532, 65 punktą).

- 75 Galiausiai reikia atmesti ieškovo argumentą, kad Taryba turėjo jį išklausti, nes nei nagrinėjami teisės aktai, nei bendrasis teisės į gynybą užtikrinimo principas jam nesuteikia teisės į oficialų išklaušymą (pagal analogiją žr. 2013 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Bank Melli Iran / Taryba*, T-35/10 ir T-7/11, EU:T:2013:397, 105 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 76 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, pirmojo pagrindo antrą dalį reikia atmesti kaip nepagrįstą, todėl reikia atmesti visą šį pagrindą.

Dėl antrojo pagrindo, susijusio su teisės klaida ir akivaizdžia vertinimo klaida

- 77 Antrajame pagrinde ieškovas teigia, kad Taryba padarė klaidų, nuspręsdama, kad jis „dalyva[vo] planuojant veiksmus [Kongo Demokratinėje Respublikoje], kurie laikomi šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais, vadovaujant jiems arba juos vykdam“.
- 78 Šį pagrindą sudaro dvi dalys. Pirmoje dalyje ieškovas iš esmės teigia, jog Taryba padarė teisės klaidą, nes jo pavardę paliko įtrauktą į ginčijamą sąrašą dėl faktinių aplinkybių, kurių ginčijamo sprendimo priėmimo momentu nebebuvo. Antroje dalyje ieškovas ginčija Tarybos pateiktą jo pareigų ir užduočių vertinimą ir tai, kad yra pakankamai tikslų ir konkrečių faktinių duomenų, pagrindžiančių jo pavardės palikimą ginčijamame sąrašė.

Dėl antrojo pagrindo pirmos dalies

- 79 Antrojo pagrindo pirmoje dalyje ieškovas teigia, kad jo pavardės įtraukimo į ginčijamą sąrašą motyvuose Tarybos nustatytos faktinės aplinkybės susijusios su pasibaigusiu laikotarpiu. Iš tikrųjų iš Sprendimo 2010/788, iš dalies pakeisto Sprendimu 2016/2231, 3 straipsnio 2 dalyje vartojamo esamojo laiko dalyvio aišku, kad asmenims ar subjektams, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, priskiriami veiksmai turi būti dar vis atliekami tų priemonių atnaujinimo momentu. Taigi tai, kad ginčijamo sprendimo priėmimo dieną ieškovas realiai neatliko jam priskirtų veiksmų, lemia, kad nagrinėjamos ribojamosios priemonės yra pasenusios.
- 80 Be to, ieškovas teigia, jog palikdama galioti šias priemones už veiksmus, kurie nebebuvo atliekami tuo metu, iš tikrųjų Taryba nustatė paslėptą baudžiamąją sankciją, nors ribojamosios priemonės yra tik apsauginės ir jomis siekiama priversti jų adresatus pakeisti savo elgesį.
- 81 Šiuo klausimu reikia pabrėžti, kad, kaip priminta šio sprendimo 8 punkte, Sprendimo 2010/788, iš dalies pakeisto Sprendimu 2016/2231, 3 straipsnio 2 dalies b punkte nustatyta, kad ribojamosios priemonės taikomos asmenims ir subjektams, „dalyvaujantiems planuojant veiksmus [Kongo Demokratinėje Respublikoje], kurie laikomi šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais, vadovaujant jiems arba juos vykdam“. Remiantis būtent šiuo pagrindu Sprendimu 2016/2231 ieškovo vardas pirmą kartą buvo įtrauktas į ginčijamą sąrašą dėl to, kad jis dalyvavo, kaip FARDC 1-os gynybos zonos vadas, neproporcingai naudojant jėgą ir vykdam smurtines represijas 2016 m. rugsėjo mėn. Kinšasoje (žr. šio sprendimo 16 punktą). Ginčijamu sprendimu Taryba pratęsė ribojamųjų priemonių taikymą ieškovui iki 2018 m. gruodžio 12 d., remdamasi visiškai tapačiais motyvais kaip pirmą kartą įtraukdama jo pavardę į ginčijamą sąrašą (žr. šio sprendimo 20 punktą).
- 82 Vis dėlto, pirma, negalima nuspręsti, kad Sprendimo 2010/788, iš dalies pakeisto Sprendimu 2016/2231, 3 straipsnio 2 dalies b punkte įtraukimo į ginčijamą sąrašą kriterijų apibrėžtyje vartojamas esamojo laiko dalyvis reiškia, kad veiksmai, dėl kurių asmens vardas ar subjekto pavadinimas įtrauktas į šį sąrašą, turi tebebūti atliekami tuo momentu, kai priimamas sprendimas dėl to įtraukimo ar palikimo. Iš tikrųjų jau buvo nuspręsta, kad, kiek tai susiję su įtraukimu į asmenų ar subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašą, esamojo laiko dalyvis vartojamas dėl

teisinėms apibrėžtims būdingo apibendrinimo, o ne dėl nuorodos į tam tikrą laikotarpį (šiuo klausimu žr. 2008 m. spalio 23 d. Sprendimo *People's Mojahedin Organization of Iran / Taryba*, T-256/07, EU:T:2008:461, 108 punktą).

- 83 Antra, aplinkybė, kad ieškovo pavardės įtraukimo į ginčijamą sąrašą motyvuose nurodyti veiksmai, kurie buvo atlikti prieš priimant ginčijamą sprendimą, o jo priėmimo dieną jau buvo nutraukti, nebūtinai reiškia, kad jam šiuo sprendimu paliktos galioti ribojamosios priemonės yra pasenusios. Kadangi Taryba nusprendė ieškovo pavardės įtraukimo į ginčijamą sąrašą motyvuose remtis konkrečiomis situacijomis, kurias lėmė jo vadovaujamos ginkluotosios pajėgos, akivaizdu, kad tai galėjo būti tik praeityje atlikti veiksmai. Taigi tokia nuoroda negali būti pripažinta nereikšminga vien todėl, kad nagrinėjami veiksmai atlikti seniau ar ne taip seniai (šiuo klausimu žr. 2015 m. balandžio 22 d. Sprendimo *Tomana ir kt. / Taryba ir Komisija*, T-190/12, EU:T:2015:222, 236 punktą).
- 84 Ši aiškinimą patvirtina Sprendimo 2010/788, iš dalies pakeisto ginčijamu sprendimu, 9 straipsnio 2 dalies antras sakiny, kuriame nurodyta, kad ribojamosios priemonės prireikus atnaujinamos arba iš dalies keičiamos, jei Taryba mano, kad jų tikslai nebuvo pasiekti. Kad nebūtų pažeistas šios nuostatos veiksmingumas, reikia nuspręsti, kad ja leidžiama palikti ginčijamame sąraše asmenis ir subjektus, per laikotarpį iki persvarstymo nepadariusius jokių naujų žmogaus teisių pažeidimų, jeigu šis palikimas pateisinamas atsižvelgiant į visas reikšmingas aplinkybes, be kita ko, į tai, kad nepasiekti ribojamųjų priemonių tikslai (pagal analogiją žr. 2008 m. spalio 23 d. Sprendimo *People's Mojahedin Organization of Iran / Taryba*, T-256/07, EU:T:2008:461, 108 punktą).
- 85 Vadinas, priešingai, nei tvirtina ieškovas, dėl jo pavardės įtraukimo į ginčijamą sąrašą motyvų jam taikomos ribojamosios priemonės, kurių taikymas pratęstas ginčijamu sprendimu, netampa baudžiamosios.
- 86 Taigi antrojo pagrindo pirmą dalį reikia atmesti.

(Praleista)

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (devintoji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. Priteisti iš Gabriel Amisi Kumba bylinėjimosi išlaidas.**

Gervasoni

Madise

da Silva Passos

Kowalik-Bańczyk

Mac Eochaidh

Paskelbta 2020 m. vasario 12 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.